

Historische canon Korps Commandotroepen

Stabilisation Force Iraq (SFIR, Irak), 2003-2005

‘Een zandbak onder Nederlands beheer’. Zo typeerde een bezoekend parlementslid de missie van de Nederlandse krijgsmacht in Zuid-Irak in 2003. Een Nederlands contingent was in de zomer van dat jaar neergestreken in de provincie Al Muthanna, ter ondersteuning van de Amerikaans-Britse bezetting van het land die volgde op hun (wereldwijd omstreden) invasie in de voorgaande lente. De Nederlandse bijdrage aan de ‘stabilisatie’ van Irak bestond uit een zelfstandige bataljonstaakgroep (*battlegroup*) van het Korps Mariniers, vanaf 2004 van de Koninklijke Landmacht.

Al Muthanna, in oppervlakte iets groter dan Nederland, had circa een half miljoen inwoners, die voornamelijk in het noorden van de provincie woonden, in enkele stadjes in het stroomgebied van de rivier de Eufraat. Het zuiden bestond grotendeels uit woestijn, die zich uitstrekte tot de landsgrenzen met Saudi-Arabië en Koeweit. De nauwelijks bewaakte grensstreek leende zich uitstekend voor de smokkel van goederen, wapens en drugs.

De open grenzen vormden bovendien een mogelijke dreiging voor het internationale bezettingsleger. Langs de smokkelroutes leken activiteiten plaats te vinden van het gewapende verzet dat in het najaar van 2003 in Irak in opkomst was. Nederland stuurde daarom in december 2003 een compagnie commando’s om deze dreiging in de woestijn van Al Muthanna te onderzoeken. De commandotroepen voerden bijna twee maanden lang verkenningen uit, maar vonden geen aanwijzingen dat er antigeallieerde verzetsgroepen in het gebied actief waren.

Toen de landmacht vanaf maart 2004 verantwoordelijk werd voor de missie in Al Muthanna, werd een detachement commando’s toegevoegd aan de *battlegroup*. Enerzijds vervulden deze de rol van *Field Liaison Teams*: zij verzamelden informatie uit menselijke bronnen in de bewoonde gebieden. Dat betekende: veel met Irakezen praten. Anderzijds waren zij beschikbaar voor speciale operaties, merendeels arrestatieacties en huiszoekingen. Deze acties konden gericht zijn tegen smokkelaars en andere (zware) criminelen of tegen de vijandelijke strijders van verzetsorganisaties.

In het voorjaar en de zomer van 2004 was de situatie in Al Muthanna het onrustigst. Daarna nam de spanning af. Begin 2005 stopte de operatie van de Nederlandse krijgsmacht. De Britten namen Al Muthanna over. Ook de commando’s keerden huiswaarts.